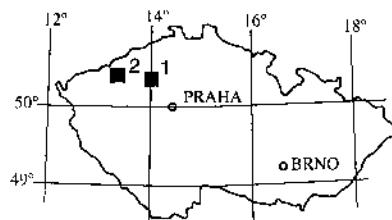

SCIURIDAE (MAMMALIA, RODENTIA) Z TUCHOŘIC A MERKURU-SEVER**Sciuridae (Mammalia, Rodentia) from Tuchořice and Merkur-North**

EVA KADLECOVÁ

Geologický ústav Akademie věd ČR Rozvojová 135, 165 02 Praha 6

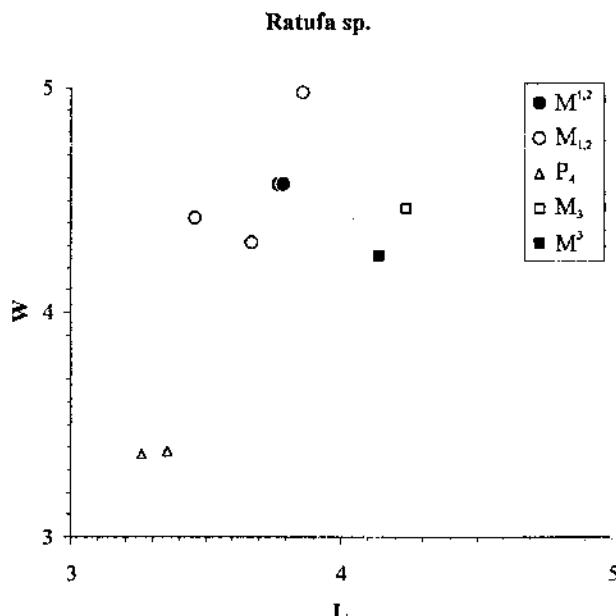
Key words: Sciuridae, Squirrels, Neogene, Miocene, MN3, Northwest Bohemia, Tuchořice, Merkur-North

Abstract: Fossil squirrels were studied on the localities Dolnice, Františkovy Lázně, Ořechov, Mutěnice, Děvínská Nová Ves. The biostratigraphical position of fauna from these localities was determined to be within the range of MN4, MN5, MN6, MN9. The fauna from Tuchořice and Merkur-North is older. Its biostratigraphical position was determined by O. Fejfar as early Lower Miocene (Lower Orleanian) – MN3b (Tuchořice) and MN3a (Merkur-North – the opencast mine). The assemblages from this localities contain material of giant tree squirrel *Ratufa obtusidens*?, a several genera of ground squirrels: *Spermophilinus*, *Palaeosciurus*, *Sciurus*, *Heteroxerus* and three genera of flying squirrels (*Petauristinae*): *Blackia* (*B. miocaenica* Mein, 1970), *Hylopetes* (*H. macedoniensis* Bouwens & de Bruijn, 1986 or *H. hoekkarum* de Bruijn, 1998) and *Miopetaurista* aff. *dehmi*.

Zpracovávaný materiál pochází ze sběrů prof. O. Fejfara

V rámci revize fosilního záznamu čeledi Sciuridae na území České republiky byly již zpracovány nálezy z lokalit Dolnice (MN4), Františkovy Lázně (MN5), Ořechov (MN6), Mutěnice (MN9), Děvínská Nová Ves (MN6). V současné době jsou studovány zástupci fosilních veverek na lokalitách Tuchořice a Merkur-sever. Jejich biostratigrafické zařazení provedl O. Fejfar na základě savčí a měkkýší fauny, jako MN3a (Tuchořice) a MN3b (Merkur-sever). Biozóna MN3a,b odpovídá spodnímu miocénu (spodní Orlean). To-muto stáří odpovídá i zastoupení skupiny veverkovitých na těchto lokalitách.

Na obou lokalitách jsou zastoupeny létavé veverky – *Petauristinae* (H. de Bruijn je řadí do samostatné čeledi *Petauristidae*, protože výzkumy ukazují, že nemají společné předky se stromovými a zemními veverkami) třemi druhy: *Blackia miocaenica* Mein, 1970; *Hylopetes* sp. Thomas, 1908 a *Miopetaurista* aff. *dehmi* de Bruijn et al., 1980. Stromové a zemní veverky jsou zastoupeny druhy *Sciurus costatus* Dehm, 1950; *Sciurus* sp.; *Spermophilinus* aff. *bredai* Ziegler, R. & Fahlbusch V., 1986; *Palaeosciurus* aff. *fissurae* (Dehm, 1950); *Heteroxerus* sp. Nejzajímavější je však velká forma stromové veverky *Ratufa obtusidens*?, Dehm, 1950. Ve větším počtu byla nalezena pouze v Tuchořicích, jeden zub byl nalezen na lokalitě Merkur-sever.

Délko-šířkový diagram moláru rodu *Ratufa* z Tuchořic a Merkuřu.

Celková biostratigrafická výpověď čeledi Sciuridae je nízká a uvedené druhy dobře zapadají do již provedeného biostratigrafického zařazení. Přítomnost tří druhů létavých veverek předpokládá (sub) tropický les s vysokými stromy, což potvrzuje nálezy flóry.

Literatura

- BOUWENS, H. - DE BRUIJN, H. (1986): The flying squirrels *Hylopetes* and *Petinomys* and their fossil record. – Kon. Ned. Akad. Wetensch., (B) 89/2, 113–123. Amsterdam.
- DE BRUIJN, H. (1998): Vertebrates from the Early Miocene lignite deposits of the opencast mine Oberdorf (Western Styrian Basin, Austria): 6. Rodentia I (Mammalia). – Ann. Naturhist. Mus., 99A, 99–137. Wien.
- DAXNER-HÖCK, G. (1998): Säugetiere (Mammalia) aus dem Karpat des Korneuburger Beckens. 3. Rodentia und Carnivora. – Beitr. Paläont. 23, 367–407. Wien.
- FEJFAR, O. - KVAČEK, Z. (1993): Paläontologische Gesellschaft. – 63. Jahrestagung, Excursion Nr. 3 Tertiary basins in Northwest Bohemia, Prag.
- MEIN, P. (1970): Les Sciuroptères (Mammalia, Rodentia) Neogenes d'Europe Occidentale. – Geobios, 3, 3, 7–77. Lyon.
- WERNER, J. (1994): Beiträge zur Biostratigraphie der Unteren Süßwasser-Molasse Süddeutschlands - Rodentia und Lagomorpha (Mammalia) aus den Fundstellen der Ulmer Gegend. – Stuttgart - Beitr. Naturk. ser. B, 200, 1–263. Stuttgart.
- ZIEGLER, R. - FAHLBUSCH, V. (1986): Kleinsänger - Faunen aus der basalen Oberen Süßwasser - Molasse - Niederbayerns. – Abh. Bayer. Staats-samml. Paläont. u. hist. Geol., 14, 3–80. München.